

Việc thực hiện cơ chế “một cửa” ở cấp xã tỉnh Ninh Thuận

■ NGUYỄN THANH QUÝ (*)

Thực hiện Chương trình cải cách hành chính (CCHC) của Chính phủ, Quyết định số 181/2003/QĐ-TTg, ngày 04/9/2003 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Quy chế thực hiện cơ chế “một cửa” tại cơ quan hành chính nhà nước ở địa phương; Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ X và Nghị quyết Hội đồng nhân dân tỉnh khoá VII về CCHC nhà nước.

Trước những yêu cầu bức xúc của tổ chức và công dân về giải quyết các công việc có liên quan đến các cơ quan hành chính nhà nước; tạo điều kiện phát triển kinh tế - xã hội và góp phần làm rõ thẩm quyền, trách nhiệm của cơ quan hành chính nhà nước các cấp trong việc giải quyết công việc có liên quan đến tổ chức, công dân; nâng cao chất lượng công vụ, hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước; đồng thời thực hiện những chủ trương, chính sách đề ra tại các Nghị quyết và Chương trình hành động trên đây, Ủy ban nhân dân (UBND) tỉnh Ninh Thuận đã sớm xây dựng chương trình, kế hoạch CCHC giai đoạn 2002-2005. Tổ chức hội nghị quán triệt, triển khai đến các sở, ngành, huyện, thị thực hiện nhiệm vụ CCHC. Ban chỉ đạo CCHC tỉnh đã hướng dẫn UBND các huyện, thị xã xây dựng đề án cải cách thủ tục hành chính theo cơ chế “một cửa” để trình cấp có thẩm quyền phê duyệt cho thực hiện. Riêng đối với cấp xã, tỉnh đã cho triển khai thực hiện thí điểm cơ chế “một cửa” tại các xã: Phước Sơn, Phước Diêm, thị trấn Phước Dân thuộc huyện Ninh Phước và phường Kinh Dinh thuộc thị xã Phan Rang - Tháp Chàm. Sau thời gian thực hiện thí điểm và sơ kết rút kinh nghiệm, đến nay tỉnh đã có 28/59 (chiếm 47,46%) xã,

phường, thị trấn đã xây dựng đề án cải cách thủ tục hành chính theo cơ chế “một cửa” trình cấp có thẩm quyền phê duyệt và tổ chức triển khai, thực hiện sau khi đề án được phê duyệt trên các lĩnh vực cải cách được thực hiện từ xã, phường, thị trấn lên huyện, thị xã.

Kết quả đạt được trên các lĩnh vực:

Các xã, phường, thị trấn thực hiện cơ chế “một cửa” đã tiếp nhận 7.760 hồ sơ, đã giải quyết 7.718 hồ sơ, chiếm 99,46%; đang giải quyết 42 hồ sơ chưa đến thời hạn trả hồ sơ theo quy định, chiếm 0,54%.

Lĩnh vực đất đai: các xã, phường, thị trấn tiếp nhận 2.328 hồ sơ, đã giải quyết 2.286 hồ sơ, chiếm 98,2%; đang giải quyết 42 hồ sơ chưa đến thời hạn trả hồ sơ theo quy định, chiếm 1,8%.

Lĩnh vực hộ tịch: các xã, phường, thị trấn đã tiếp nhận 874 hồ sơ, đã giải quyết 874 hồ sơ, chiếm 100%.

Lĩnh vực chứng thực: các xã, phường, thị trấn đã tiếp nhận 4.139 hồ sơ, đã giải quyết 4.139 hồ sơ, chiếm 100%.

Lĩnh vực cấp giấy phép xây dựng: các phường thuộc thị xã Phan Rang - Tháp Tràm (phường Kinh Dinh, Mỹ Hương, Phú Hà) đã tiếp nhận 17 hồ sơ và giải quyết 17 hồ sơ, chiếm 100%.

Lĩnh vực chính sách xã hội: các xã, thị trấn thuộc huyện Ninh Phước đã tiếp nhận 402 hồ sơ, đã giải quyết 402 hồ sơ, chiếm 100%.

Một số nhận xét, đánh giá về công tác cải cách thủ tục hành chính theo cơ chế “một cửa” tại UBND cấp xã:

I. Qua thực tế cho thấy, khi thực hiện quy trình theo cơ chế “một cửa” đã giảm phiền hà và chi phí, thời gian của tổ chức và công dân trên các mặt:

(*) Sở Nội vụ tỉnh Ninh Thuận

- Các thủ tục, quy trình, thời gian giải quyết và lệ phí được niêm yết, thông báo công khai rõ ràng, đầy đủ tại cơ quan hành chính cấp xã; đã giúp cho tổ chức, công dân hiểu rõ các thủ tục cần thiết và hồ sơ cần phải thực hiện, qua đó giúp cho nhân dân giám sát được các cơ quan và công chức nhà nước khi thực thi thủ tục được pháp luật quy định, giảm bớt những phiền hà, vướng mắc trước đây; được công dân, tổ chức đồng tình ủng hộ.

- Khi lập đề án cải cách thủ tục hành chính theo quy trình "một cửa" các xã cũng đã xem xét lại các thủ tục trước đây không còn phù hợp, không cần thiết... để huỷ bỏ hoặc điều chỉnh, sửa đổi cho đơn giản, dễ hiểu, dễ thực hiện.

- Các xã, phường, thị trấn khi thực hiện cải cách thủ tục hành chính theo cơ chế "một cửa" đã phải điều chỉnh quy trình giải quyết trong nội bộ cho phù hợp, qua đó nâng cao năng lực và hiệu quả hoạt động của cơ quan. Qua thực hiện theo quy chế mới đã sắp xếp lại tổ chức bộ máy, sắp xếp lại đội ngũ để có cán bộ, công chức đủ năng lực nhằm hoạt động hiệu quả hơn.

- Góp phần chống tệ quan liêu, cửa quyền của một bộ phận cán bộ, công chức. Nâng cao chất lượng công vụ, hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước (khi thực hiện cơ chế "một cửa" tổ chức và công dân không phải đi lại nhiều nơi, nhiều lần như trước mà chỉ đến một nơi và quay lại nhận kết quả đã được ghi trên phiếu hẹn tại tổ tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả).

- Góp phần thực hiện tốt việc giải quyết khiếu nại, tố cáo và những tranh chấp trong nhân dân ngay từ cơ sở, giảm được số lượng khiếu kiện vượt cấp.

II. Cơ chế "một cửa" đã tạo điều kiện cho nhân dân tiếp cận rõ quy định của nhà nước; nhân dân giám sát hoạt động của UBND cấp xã và công chức ở xã, phường, thị trấn.

III. Đã thay đổi được nhận thức của cán bộ, công chức để xây dựng nền hành chính dân chủ; nâng cao tinh thần trách nhiệm của cán bộ, công chức đối với việc thực thi công vụ trong việc giải quyết yêu cầu của công dân và tổ chức đối với cơ quan nhà nước, tạo lập được mối quan hệ tốt giữa cán bộ, công chức với nhân dân.

Trên cơ sở đó để tổ chức, công dân tham gia giám sát và xây dựng chính quyền vững mạnh.

IV. Bước đầu đã xây dựng nền hành chính chính quy, chuyên nghiệp và hiện đại hoá.

Tóm lại, về công tác cải cách thủ tục hành chính theo cơ chế "một cửa" tại UBND các xã, phường, thị trấn ở tỉnh Ninh Thuận đến nay bước đầu đã đổi mới được cách thức, quy trình giải quyết các thủ tục hành chính, tạo chuyển biến tích cực trong quan hệ giữa các cơ quan hành chính với công dân và tổ chức, giảm phiền hà và chi phí đối với tổ chức, công dân, được đa số nhân dân tại các địa phương hoặc khi quan hệ giải quyết công việc thuộc các lĩnh vực cải cách đồng tình và ủng hộ.

Thời gian thực hiện quy trình theo cơ chế "một cửa" chưa nhiều, chưa triển khai trên tất cả các xã, phường, thị trấn nhưng có thể rút ra một số ưu điểm sau:

Khối lượng công việc được giải quyết nhiều, nhanh, quy trình dễ thực hiện và đơn giản.

Khối lượng công việc lớn được thực hiện trong thời gian nhất định. Cường độ và năng suất lao động của cán bộ, công chức được nâng cao và ý thức trách nhiệm của công chức ở các bộ phận trong từng công đoạn của cơ chế "một cửa" cao hơn; tạo ra động lực thúc đẩy các bộ phận; của từng công chức, tạo mối quan hệ tích cực giải quyết công việc, các thủ tục đều công khai, minh bạch, trách nhiệm của từng bộ phận, từng cá nhân trong dây chuyền công việc rõ ràng. Do đó không có hiện tượng "dây dưa" đùn đẩy.

Năng lực, trình độ cán bộ, công chức được nâng lên thể hiện qua giải quyết từng loại công việc; giảm phiền hà cho tổ chức và công dân, bởi chỉ có bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả tiếp xúc với tổ chức và công dân, giảm các tiêu cực.

Tuy nhiên, công tác cải cách thủ tục hành chính làm chưa mạnh ở các cấp, các ngành. Thực hiện cơ chế "một cửa" gặp phải những khó khăn và tồn tại, như việc bố trí cán bộ chuyên trách tại tổ tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả đòi hỏi phải có trình độ, năng lực, thông hiểu tất cả các lĩnh vực theo quy định của "một cửa" - nhưng hiện nay chưa kịp đáp ứng. ■